

Referat af konferencen "Make Mandskor Great Again"

i Horsens den 6. november 2022

Det var 36 veloplagte og engagerede sangere (og tre dirigenter) fra det meste af landet, der var mødt op - klar til at debattere mandskorsangens fremtid i Danmark. Desuden deltog professionel kordirigent Jonas Rasmussen samt korkonsulent Jon Hollesen, der har været med i planlægningen af konferencen, og som skal være instruktør på DSF-kurset i Vandel til februar

Efter kaffe og morgenbrød lagde vi ud med en god opvarmning og ryste-sammen-øvelse med en kort og god indføring i barbershop-tags ved Jonas Rasmussen.

Derefter gik vi i gang med selve konferencen, hvor vi var heldige at have en rigtig dygtig tovholder i Toke Halskov, formand for AKKS. Mandskorene er generelt meget optaget af problemstillingerne, og der kom mange konstruktive forslag på bordet.

Vi tog udgangspunkt i arbejds spørgsmålene fra invitationen:

- Hvorfor tror du medlemsantallet i mandskorene er vigende?
- Hvordan tiltrækker vi nye og især unge sangere?
- Er vores nodemateriale attraktivt og tidssvarende nok?
- Hvordan gør man en mandskorsdirigent dygtigere og gladere?
- Hvordan gør man en formand for et mandskor tilfreds?
- Hvad kan et kors bestyrelse gøre for at skabe dynamik, økonomi og grundlag for fortsat eksistens?

- og vi kom hurtigt i gang med debatten rundt om ved bordene.

I første omgang identificerede vi tre hovedtemaer, der som stikord blev nedskrevet ved bordene:

1) Tiltrækning

Herunder

- Synlighed (skal organiseres)
- Sociale medier kan anvendes
- Optræde for en yngre målgruppe
- Tiltrække nye ved personlig kontakt og ved at bede sangerne om "leads", som formand eller dirigent kan skrive til
- God dirigent
- Komme ud at synge koncerter
- Høj kvalitet

- Mentorordning
- at føle tilknytning til sit kor
- Der findes mange andre tilbud
- Sangernes alder
- Selvindsigt
- Repertoire
- Stil krav til dirigenten

2) Attraktivitet

Herunder

- Dygtig dirigent, bør møde koret og dermed sangerne, hvor de er
- Uniform, fælles udtryk udadtil
- Evt. skabe en "korlyd"
- Bedre dirigent - højere løn, mulighed for efteruddannelse
- Barbershop
- Engagerede og velforberedte sangere
- Sæt delmål for arbejdet - i samarbejde med dirigenten
- Nyt, gammelt og brugt nodemateriale (Disneys juleshows variation i repertoiret som inspiration)
- Udveksling af repertoire korene imellem
- Høj kvalitet i nyt materiale

3) Organisering

Herunder

- Strategi
- SWAT- analyse
- DSF-konsulentbistand
- Aktivitetsplan
- God kommunikation mellem alle (program, nyhedsbrev, e-mail osv.)
- Godt fremmøde til sang og koncert
- Uddelegering af opgaver
- Velfungerende bestyrelse
- Kritiske øjne
- Opbakning fra sangerne

Efter at have sorteret emnerne efter vigtighed jf. deltagernes præferencer og yderligere debat ved bordene, blev alle borde bedt om at formulere de 5 vigtigste pointer fra dagen så konkret som muligt (og skrive dem på en papterning, Toke Halskov havde med). Det kom der følgende ud af:

- Årsplaner (1-5 årige)
- Fleksibel plan
- Korledelsen skal stille krav om at deltagerne skal leve op til et forpligtende fællesskab:
 - a) møde frem, b) øve, c) følge regler
- Fusion mellem kor kan overvejes
- Man skal have mod til at frasortere et medlem
- Bestyrelsen skal skabe liv omkring aktiviteter ud over koraftenen

- Tag fat i koncertpublikum
- Hvert kormedlem afleverer et nyt medlemsemne inden for et år
- Tilbyde minikoncert i en virksomhed
- Fornyelse i repertoiret
- Konkurrencer
- Konsulent
- Syng med ørerne
- Optage en sats og lytte selvkritisk
- Dirigenten skal afpasse repertoiret til korets formåen
- Stemmetræning, kursus organiseres af DSF
- En årlig 1-1 samtale med dirigenten
- Bestyrelsen skal bestemme formålet med koret
- Arbejde hen imod en bedre aflønning af dirigenterne
- Fast periodisk stemmeprøve - med de nødvendige konsekvenser
- Konkrete optagelseskrav med en prøveperiode

Opsummering af debatten

Der var bred enighed om, at vi havde haft en god og vigtig debat - og om, at det giver god mening at mødes igen om et eller to år og følge op på, hvad der er sket med problemstillingerne siden sidst - og hvad vi stadig mangler at gøre. Opsummeringen har jeg valgt at dele op i fire kategorier: Sangerne, dirigenterne, bestyrelserne og DSF: Hvad kan hvad vi hver især gøre?

Sangerne:

Det er meget vigtigt, at bestyrelse og dirigent føler, at de har opbakning fra sangerne, at aftaler bliver overholdt, at der er et højt fremmøde, og at sangerne hver især kigger indad og reflekterer over, hvad de hver især kan gøre for at højne korets kvalitet. For at skaffe medlemmer er det en god idé, at hver sanger kommer med et eller flere emner, som dirigent eller bestyrelse kan kontakte. En ny sanger kan evt. tilknyttes en mentor, dvs. en erfaren sanger fra koret, som får ansvaret for, at vedkommende får så god som mulig en opstart i koret. Det er vigtigt med kritiske øjne udefra, fx i form af en korkonsulent, men selvkritik er måske endnu vigtigere. En måde at udøve selvkritik på kunne være at lave en lydoptagelse af en eller flere satser på en sangaften eller til en koncert - og sammen med dirigenten at lytte til optagelsen, for efterfølgende i fællesskab at give konstruktiv kritik. En måde at holde sangerne "på dupperne" kunne også være at indføre en årlig 1-1 sangprøve og samtale med dirigenten, dvs. en status på stemmen og på sangerens trivsel i koret. Det er vigtigt, at sangerne er bevidste om muligheden for, at man kan blive bedt om at skifte stemme, modtage sangundervisning eller helt at stoppe i koret. Sangerne kan med fordel deltage i de af DSF udbudte kurser med fokus på fx klangdannelse.

Bestyrelserne:

Det er vigtigt, at bestyrelsen klart definerer formålet med koret, og at der bliver lagt konkrete planer for fremtiden. Hvorfor er vi her? Hvor vil vi gerne være om 5 år? Hvilke delmål vil vi opnå undervejs? Bestyrelsen skal tage det overordnede ansvar for, at koret trives og for dirigentens kvalitet. Bestyrelsen skal i samarbejde med dirigenten formulere konkrete optagelsesprøver og konkrete krav til sangerne og desuden have mod til at ekskludere en sanger, der ikke lever op til korets krav eller formål. Samtidig skal der sikres en god kommunikation internt i koret, såvel som udadtil. Bestyrelsen bør overveje at indføre en årlig (eller to-årlig) 1-1 sangprøve og samtale mellem sanger og dirigent, evt. med tilstedeværelse af et bestyrelsesmedlem, hvor sangerens stemme, bidrag til koret og trivsel i koret vurderes. Det er vigtigt at være god til at uddelegere

opgaver til sangerne, så bestyrelsen ikke kommer til at føle sig overbelastet. Bestyrelserne kan med fordel arbejde henimod en bedre aflønning af dirigenterne, så det bliver mere økonomisk attraktivt for professionelle og højt uddannede dirigenter at dirigere mandskor.

Dirigenterne:

Dirigenterne skal i samarbejde med bestyrelsen udtage et repertoire, der er tilpasset korets niveau og ambition. De skal involveres i bestyrelsens arbejde med at definere korets formål og hvilke krav, der skal stilles til sangerne. Det er vigtigt at stille tydelige krav til sangerne samt at dygtiggøre og videreudanne sig.

DSF:

Flere af sangerne på konferencen mente, at det kunne være en god idé at genoplive traditionen med kvartetkonkurrencer og/eller at mødes til et "Sångarting" inspireret af den finlandssvenske tradition, hvor korene optræder for hinanden og for et professionelt panel, der giver kritik og/eller point. I DSF vil vi gerne facilitere begge dele, og dette drøftes på næste bestyrelsesmøde i februar 2023.

DSF yder støtte til flere kurser i løbet af året på både lokal- og landsplan, og vi opfordrer så mange som muligt til at deltage heri for at højne den sangmæssige kvalitet og for at mødes på tværs af korene til gensidig glæde og inspiration. I samarbejde med formændene i korene skal vi arbejde med kommunikationen, så vi kan sikre os, at vi når ud til alle medlemmerne. DSF er i øjeblikket i gang med at udforme en kanon af 20-30 af de mest kendte og elskede mandskorsatser. Inspireret af den finlandssvenske tradition er ambitionen at indarbejde sangene i alle mandskor - og at sangerne lærer så mange af dem udenad som muligt. På sigt håber vi, at kanonen kan være med til at styrke fællesskabet på tværs af korene i landet, da vi dermed altid vil have en samling af sange, vi kan synge sammen, når vi mødes i enhver sammenhæng.

På **kurset i Vandel den 11.-12. februar 2023** tager vi udgangspunkt i formålet med kanonen, og vi håber meget på stor tilslutning!

Tak til alle, der deltog i og bidrog til en vellykket konference - og med masser af tro og håb for fremtiden,

Sangerhilsner, Kristian Bæk Michelsen

